اخبار کوتاه

فقط واردات آیفون‌های ۱۴ به بعد ممنوع است

طبق اعلام سازمان توسعه تجارت، فقط واردات آیفون‌های ۱۴ به بعد ممنوع است و برای واردات سایر مدل‌های این برند مشکلی وجود ندارد.

به گزارش پیام آشنا، دیروز گمرک در بخشنامه‌ای اعلام کرد که با توجه به ممنوعیت واردات گوشی‌های تلفن همراه با نشان تجاری ایل ممنوع است، در صورت آزادسازی واردات تعرفه ۹۶ درصد روی آنها اعمال خواهد شد.

بر همین مبنا هم برخی از رسانه‌ها خبر از ممنوعیت ترخیص تمام مدل‌های گوشی آیفون داده‌اند اما طبق اعلام سازمان توسعه تجارت به مهر، ممنوعیت واردات آیفون همچنان مربوط به مدل‌های آیفون ۱۴ به بعد است و برای واردات آیفون‌های ۱۲ و ۱۳ مشکلی وجود ندارد.

تنها تغییر ایجاد شده آن است که سود بازرگانی ۹۶ درصد برای همه مدل‌های آیفون در نظر گرفته شده است.

فرش دستباف معاف از مالیات ارزش افزوده شد

فرش دستباف و مواد اولیه اصلی آن امسال نیز معاف از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده شده است.

به گزارش پیام آشنا، بررسی فهرست اقلام و خدمات معاف از مالیات ارزش افزوده نشان می‌دهد که فرش دستباف و مواد اولیه اصلی آن نیز معاف از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده شده‌اند.

بر اساس این مصوبه، فرش، قالی و قالیچه، انواع فرش دیواری، کفپوش‌های دستباف از مواد نسجی از پشم، از موی نرم حیوان یا از نایلون، از قبیل گلیم و جاجیم و همانند آن معاف از این نوع مالیات هستند.

همچنین در بخش مواد اولیه نیز نخ ابریشم خام (تنابیده)، نخ ابریشم خام لاکیری شده، نخ ابریشم خام تابیده شده، نخ ابریشم صمغ گیری شده، نخ ابریشم رنگ شده آماده مصرف، نخ ابریشم، نخ پشمی حلاجی شده خالص دارای حداقل ۸۵ درصد وزنی (پشم نخ پشمی شانه زده خالص (دارای حداقل ۸۵ درصد وزنی پشم)، نخ پشمی خالص (دارای حداقل ۸۵ درصد وزنی پشم)، نخ پشمی خالص رنگ شده آماده مصرف)، نخ پنبه‌ای خالص (دارای حداقل ۸۵ درصد وزنی پنبه) آماده شده برای مصرف چله و پودفرش دستباف و نخ پنبه‌ای خالص رنگ شده (آماده شده برای مصرف چله و پودفرش دستباف)، مشمول معافیت شده‌اند.

پشم چیده شده (پشم، چرب همچنین پشم شسته شده در پشت حیوان)، پشم چیده شده (چربی زدایی شده کرینیزه نشده)، پشم کرینیزه شده، پشم حلاجی شده، فتیله پشم (TOPS) و پشم شانه زده (به صورت توده) فتیله پشم (TOPS) و پشم شانه زده (به استثنای به صورت توده) و پشم رنگرزی شده از دیگر مواد اولیه ای است که معاف از مالیات بر ارزش افزوده شده‌اند.

گفتنی است، طبق قانون دائمی مالیات بر ارزش افزوده مصوب دی ماه سال ۱۴۰۰، فرش دستباف و مواد اولیه اصلی آن در جز (۱۳) بند الف ماده ۹ قانون مالیات بر ارزش افزوده قرار گرفتند.

دومای روسیه، توافق تجارت آزاد اوراسیا با ایران را تایید کرد

مجلس دومای روسیه توافق تجارت آزاد بین اتحادیه اقتصادی اوراسیایی با ایران را تأیید کرد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از تاس، مجلس دومای روسیه توافق تجارت آزاد جمهوری اسلامی ایران با اعضای اتحادیه اقتصادی اوراسیایی که در اولاخر سال گذشته در سن پترزبورگ امضا شده بود را تأیید کرد.

این توافق برای تأیید از سوی دولت روسیه به مجلس دوما ارجاع شده بود.

این توافق شامل جزئیات و نحوه تجارت بین ایران و اعضای اتحادیه اقتصادی اوراسیایی است که با قوانین سازمان تجارت جهانی نیز همگام است.

جدای استانداردهای سازمان تجارت جهانی که در این توافق دیده شده، قوانین تجارت بین کشورهای اتحادیه اوراسیایی نیز در توافق مذکور گنجانده شده است.

این توافق شامل همکاری طرفین در فعالیت‌های معدنی، فرآوری و استفاده از منابع معدنی، بهبود بهره‌وری انرژی، تحقیقات و نوآوری، آموزش، حوزه دارویی، مخابرات، حمل و نقل و زیر ساخت‌های ترابری، و کریدورهای حمل و نقل می‌شود.

دولت روسیه اعلام کرده که توافق صورت گرفته با جمهوری اسلامی ایران به توسعه همکاری‌ها در حوزه‌های تجاری و اقتصادی با کشور مان منجر خواهد شد.

بورس

حمایت ۶.۵ همتی صندوق تثبیت بازار سرمایه از ابتدای امسال

بازار تثبیت بازار سرمایه ایران (بسا) در گزارشی اعلام کرد: ارزش سهام خریداری شده توسط صندوق تثبیت بازار سرمایه از ابتدای سال تا هفتم خرداد ۱۴۰۳ رقمی معادل ۶۴۸۱۰ هزار میلیارد ریال (حدود ۵ و ۹ همت) بوده است.

به گزارش پیام آشنا، طبق آمار ارایه شده از سوی صندوق تثبیت بازار سرمایه، خلاصه فعالیت این صندوق در طول ۴۱ روز کاری به شرح نمودار و جدول زیر است. مسایلی مانند حمله فاصله زیر صهیونیستی به کنسولگری ایران در سوریه (فروردین ماه)، بندس تبصره ۴ بودجه ۱۴۰۲ (اردیبهشت ماه) و همچنین شهادت رئیس جمهور و تیم همراه آیت الله رئیسی (خردادماه) مهم ترین اخبار تأثیرگذار بر بازار سهام در نخستین فصل از سال ۱۴۰۳ بوده که به مراتب این اتفاق منجر به افزایش قشار فروش در بازار شد به دنبال چنین اتفاقی، صندوق تثبیت بازار سرمایه در این برهه زمانی و در راستای ایفای نقش خود برای حمایت از بازار سهام بیشترین خرید را داشت. در راستای رسالت صندوق تثبیت بازار سرمایه و حمایت از بازار سهام (شرکت‌های بورسی و فرابورسی)، این صندوق از ابتدای سال ۱۴۰۳ تاکنون خرید بلوکی نداشته و موجودی سهام این صندوق نیز در طی سال‌های اخیر به صورت خرید خرد در همه نمادها تأمین شده است.

طبق این آمار، ارزش سهام خریداری شده توسط صندوق تثبیت بازار سرمایه از ابتدای سال تا هفتم خرداد ۱۴۰۳ رقمی معادل ۴۴۸۱۰ هزار میلیارد ریال (حدود ۵ و ۴ همت) بوده است. همچنین ارزش سهام فروخته شده به صورت خرد و بلوکی توسط صندوق تثبیت بازار سرمایه در طول سال ۱۴۰۳ تاکنون، به ترتیب رقمی معادل ۱۵۲۹ و ۲۴۸۳۹ میلیارد ریال بوده است. با توجه به شرایط بازار در دوره مذکور، قروش صندوق تثبیت بازار سرمایه در فروردین و اردیبهشت ماه ۱۴۰۳ رقمی معادل ۲۶ هزار و ۴۶۸ میلیارد ریال بود که از این رقم ۹۸ درصد فروش بلوکی (۲۴ هزار و ۹۳۹ میلیارد ریال) را در بر می‌گیرد.

وزیر جهاد کشاورزی خبر داد؛

تخصیص خط اعتباری برای توسعه صنعت دامپروری کشور

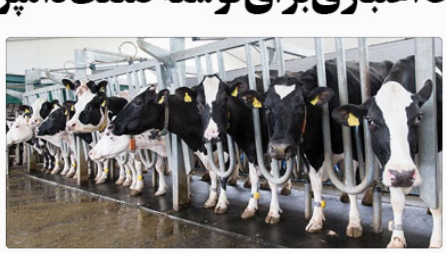

وزیر جهاد کشاورزی در جلسه قرارگاه امنیت غذایی از اختصاص منابع مالی بانک عامل و خط اعتباری برای توسعه صنعت دامپروری کشور خبر داد.

به گزارش پیام آشنا، محمدعلی نیکپیکت، وزیر جهاد کشاورزی در جلسه قرارگاه امنیت غذایی از اختصاص منابع مالی بانک عامل و خط اعتباری برای توسعه صنعت دامپروری کشور خبر داد و گفت: تکمیل زنجیره ارزش و بازسازی گله مولد در افزایش تولید گوشت قرمز، برنامه در دست اجرای معاونت امور تولیدات دامی است.

وی افزود: توسعه دامپروری کشور در مقیاس صنعتی و خرد، برنامه اصلی وزارت جهاد کشاورزی در بخش دام است و منابع مالی برای اقدامات ترمیمی در اختیار معاونت امور تولیدات دامی قرار می‌گیرد.

نیکپیکت ضمن تاکید بر توفیقات بزرگ مدیریت کلان کشاورزی با مشارکت فعال تشکل‌ها و اتحادیه‌ها در تولید و بازارسازی گوشت مرغ افزود: گزارش جوجه‌ریزی واحدهای تولیدی سراسر کشور از تداوم و یکنواختی تولید گوشت مرغ خبر می‌دهد و این ثبات نتیجه هماهنگی و همکاری دولت و مردم برای اجرای برنامه جامع زنجیره تولید مرغ در کشور است.

وزیر جهاد کشاورزی، فعالیت‌های یک سال اخیر در ترمیم زنجیره تولید مرغ، مرغ اجداد و مادر، تأمین نهاده و جلب اعتماد تشکل‌های تولیدی در تثبیت تولید و بازارسازی پخش طیور را موفقیت‌آمیز دانست و تولیدات احترامی تشکل‌ها تنظیم‌می کند.

نیکپیکت، جهش تولید و گوناگدن اهداف صادراتی در برنامه تولید را عامل فراوانی و تنظیم بازار محصولات کشاورزی عنوان کرد و بر فراوری محصولات صادراتی برای افزایش ارزش افزوده و درآمدزایی بیشتر، تاکید کرد.

وی، کیفیت، کمیت، تداوم و مطالبه سود کم را راهکار ورود به بازارهای صادراتی برشمرد و لزوم یکارگیری مکانیزم تعهد و پایه ارزی در حمایت از صادرات را خاطرنشان کرد.

وزیر جهاد کشاورزی، بر تعدد و تنوع مقاصد صادراتی تاکید کرد و گفت: گذاشتن همه کالاها در یک سبد، ریسک آسیب و از دست دادن فرصت‌ها را افزایش می‌دهد، صادرکنندگان ایرانی باید با فعال کردن ۱۵ همسایه پیرامونی از فرصت‌های متنوع صادراتی بهره‌مند شوند.

گفتنی است، در این جلسه، گزارش جوجه‌ریزی، تولید و صادرات تخم‌مرغ و بررسی وضعیت واحدهای پرواربندی دام ارائه شد.

قائم مقام وزیر صنعت:

تولید مرغ و تخم مرغ در کشور مطلوب است

قائم مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: وضعیت تولید مرغ و تخم مرغ مطلوب است و مشکلی در این خصوص نخواهیم داشت.

به گزارش پیام آشنا، طبق سیاست گذاری و برنامه ریزی وزارت جهاد کشاورزی با رفع نقایص مرغ اجداد و افزایش جوجه ریزی در هر دوره به ۱۵۰ میلیون قطعه و تامین به موقع نهاده های طیور با قیمت های مصوب بازسازی زنجیره تولید مرغ در سال گذشته موفقیت‌آمیز انجام شد، به طوری که در ماه های اخیر بازار گوشت مرغ و تخم مرغ با پایداری عرضه و تقاضا به ثبات رسیده است.

البته حفظ شرایط موجود نیازمند اجرای برنامه عمل سالیانه و رصد دوره‌های جوجه‌ریزی و کشتار، بازارسرزنی و تامین، ذخایر راهبردی و صادرات است و نظام‌مندی و نظارت بر زنجیره و شبکه توزیع، لازمه پایداری و یکنواختی تولید و بازار است.

سید مهدی فرحی در این زمینه گفت: در حال حاضر وضعیت مرغ و تخم مرغ در حد ایده آل است به طوری که امسال برای اولین بار بعد از چندین سال مرغ و تخم مرغ را صادر کردیم.

قائم مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه صادرات این محصولات به شکل انبوه انجام می شود، افزود: چشم انداز این است که امسال به مشکلی در بخش مرغ و تخم مرغ برخورد نمی کنیم.

نامداری: کمبود آب شرب منطقه کیانمهر کرج برطرف شد

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان البرز اعلام کرد: کمبود آب شرب منطقه ۱۵۰ هزار نفری کیانمهر کرج با اجرای یک طرح آبرسانی، برطرف شد

به گزارش پیام آشنا، حمیدرضا نامداری روز پنجشنبه گفت: ساکنان منطقه کیانمهر از حدود ۱۰ سال پیش تاکنون با افت فشار آب مواجه بودند.

وی بیان کرد: با انجام عملیات سه راه گیری بر روی خط ۴۰۰ میلی متر آزبست مهرشهر، خط توزیع آب ۵۰۰ میلی متر اصلی کیانمهر وارد مدار بهره برداری شد.

مدیرعامل آبفا البرز تصریح کرد: با تکمیل طرح مذکور شهرک های مینو، دلفین ، ساکنان مناطق قرلحصار و خیابان نماز غربی کیانمهر از جریان آب پایدار با فشار مطلوب بهره مند شدند.

نامداری با تاکید بر اینکه همواره به دنبال افزایش رضایتمندی و ارتقای سطح کیفی خدمات رسانی به مردم هستیم، خاطرنشان کرد: اقدامات فنی قابل توجهی از سال گذشته تاکنون در سطح استان عملیاتی شده تا در مسیر تحقق این مهم گام موثر برداشته شود.

مدیر عامل آبفا البرز گفت: انتظار می رود ساکنان این استان با توجه به فرا رسیدن فصل گرما در مصرف آب صرفه جویی کنند و درصورت قطعی با افت فشار آب با سامانه ۱۲۲ تماس حاصل نمایند.

نصب برنامه «با انرژی» و قبض رایگان و ۸۰ میلیون فقره جایزه

مشترکان برق چگونه با نصب برنامه «با انرژی» مشمول قبض رایگان و ۸۰ میلیون فقره جایزه مانند خودرو می‌شوند؟

به گزارش پیام آشنا، مصطفی رجبی مشهدی، سخنگوی صنعت برق با اشاره به اینکه با آغاز دوره گرما میزان مصرف برق کشور نسبت به هفته گذشته افزایش ۶ هزار مگاواتی و رشد ۱۱ درصدی را نشان می‌دهد، گفت: مشترکان برق با نصب برنامه کاربردی که در آدرس اینترنتی ba-energy.ir قابل دسترسی و نصب است، ضمن آموزش راهکارهای مدیریت مصرف مشمول قبوض رایگان و ۸۰ میلیون فقره جوایز ارزشمند همچون خودرو، لوازم برقی کم مصرف، اینترنت رایگان و... می‌شوند.

وی افزود: در جهت مصرف بهینه برق و اجرای برنامه‌های تشویق محور صنعت برق، پویش ویژه به نام «با انرژی» از نیمه اردیبهشت ماه آغاز شده که تا پایان شهریور ماه ادامه خواهد داشت.

وی با بیان اینکه در قالب این پویش ضمن تشویق مردم به استفاده درست از انرژی برق، راهندازی سایت و اپلیکیشن با همین نام نیز راهکارهای مصرف درست برق را به مردم آموزش می‌دهد.

مدیرعامل شرکت توانیر با ذکر این نکته که مشترکان می‌توانند از طریق وب اپلیکیشن Ba-energy.ir در جریان این پویش قرار بگیرند، تصریح کرد: در کنار جوایز گسترده‌ای که برای تقدیر از فعالان این پویش در نظر گرفته شده، محتواهای متنوعی برای آموزش راهکارهای مصرف بهینه برق در وب اپلیکیشن با انرژی قرار گرفته است. وی، مشارکت مردم در تأمین برق پایدار از طریق آموزش و فرهنگ سازی و بهره‌گیری فعالانه در طرح را از مهمترین اهداف پویش با انرژی عنوان کرد و افزود: انتظار می‌رود با اجرای پویش با انرژی، شاهد کاهش ۱۵ درصدی مصرف برق مشترکان خانگی باشیم که این کار با استفاده از راهکارهای ارائه شده در وب اپلیکیشن Ba-energy.ir به راحتی قابل انجام است.

رجبی مشهدی با اشاره به طرح‌های تشویقی صرفه‌جویی در مصرف برق، از اختصاص قبض برق رایگان به مشترکانی که مصرف برقشان را کاهش می‌دهند، خبر داد و خاطرنشان کرد: مشترکان متناسب با میزان کاهش انرژی، امتیاز دریافت می‌کنند و با شرکت در قرعه‌کشی از جوایز ارزنده مانند خودرو، لوازم خانگی و کالای دیجیتال بهره‌مند می‌شوند.

مدیرعامل توانیر در عین حال از معرفی نخستین دور برندگان مشارکت کننده در این پویش در تیرماه خبر داد و با بیان اینکه مشترکان می‌توانند از طریق نصب برنامه کاربردی با انرژی یا مراجعه به وب اپلیکیشن Ba-energy.ir و ثبت شناسه قبض برق خود، مشارکت در این پویش را آغاز کنند، تصریح کرد: تنها با چند راهکار ساده مانند قرار دادن درجه کولر روی عدد ۲۴ استفاده از دور کند کولر آبی و یا عدم استفاده از وسایل پرمصرف برقی در ساعت‌های اوج مصرف برق می‌توانند شانس خود را برای دریافت جایزه افزایش دهند.

رجبی مشهدی در خصوص نحوه نصب اپلیکیشن با انرژی نیز گفت: این برنامه کاربردی در آدرس اینترنتی ba-energy.ir قابل دسترسی و نصب است و امکاناتی مشابه سایز مصرف، نحوه محاسبه تعرفه‌های برق، بانگاه مشتریان و... برای مشارکت کنندگان، در این برنامه قرار گرفته که می‌تواند هموطنان را در اجرای برنامه‌های مصرف بهینه برق کمک کند.

۳۱ خرداد زمان قطعی پایان تولید پژو پارس

مدتی است با طرح موضوع توقف تولید پژو پارس، از سورین پلاس، خودرویی دارای استانداردهای ۸۵ گانه، به عنوان جایگزین این محصول یاد می‌شود اما خودروهایی همچون ۲۰۷ و تارا دستی نیز جزو گزینه‌های پیشنهادی است که در طرح‌های فراخوان در حال ارسال به مشتریان است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، همان‌طور که چندی پیش، در نامه معاون سازمان استاندارد اعلام شد، پژو پارس به عنوان خودرویی با پلتفرم قدیمی که قادر به دریافت استانداردهای ۸۵ گانه نیست، از مدار تولید خارج خواهد شد و ایران‌خودرو تا بهار امسال مجوز تولید آن را دارد و شنیده‌های ایسنا حاکی از این است که این مجوز تا ۳۱ خرداد بوده و دیگر تمدید نخواهد شد.

توقف تولید محصولات قدیمی و فاقد استاندارد از جمله محورهای اصلی فرامین دولت سیزدهم در توسعه صنعت خودرو کشور و عرضه محصولات بروز و ایمن به مردم بوده است که توقف تولید پارس نیز در همین راستا در دستور کار قرار گرفته و از دستاوردهای دولت رئیس جمهور شهید به شمار می‌رود.

با توقف تولید پارس، دیگر محصول غیراستانداردی در سبد تولیدات ایران خودرو وجود نخواهد داشت و تمامی تولیدات این شرکت به عنوان خودروهایی ایمن و استاندارد تحویل مشتریان می‌شود که گام بزرگ دولت مردمی در تصمیمات و وعده‌هایش به شهروندان به شمار می‌رود.

درحال حاضر با این تصمیم و بررسی فراخوان‌های ارسالی خودروساز سه مسیر جایگزین پارس به متقاضیان پیشنهاد شده است. سورین‌پلاس، ۲۰۷ و تارا خودروهای پیشنهادی است که با توجه به درنظر گرفتن تسهیلات ۱۰۰ میلیونی صرفا به متقاضیان سورین‌پلاس، به نظر می‌رسد برنامه و اولویت ایران‌خودرو در جایگزینی پارس، محصول سورین‌پلاس است که به زودی باید شاهد تصاحب سهم پارس توسط این خودرو باشیم در ادامه گزینه‌های پیشنهادی را که در طرح‌های فراخوان در حال ارسال به مشتریان است را بررسی می‌کنیم.

سورین پلاس XUvP یا همان سورین پلاس بهینه، به پیشرانه XUv پلاس مجهز است که ۱۸ لیتری است و ۸ سوپاپ دارد. این خودرو به دو کیسه هوا، ترمیم داخلی پارچه، پشتی برقی صندلی عقب جلو، رینگ فولادی، نمایشگر لمسی، دوربین و سنسور پارک عقب، فرمان هیدرولیک، آینه های تاشو برقی، تهویه اتوماتیک، ترمز دیسکی جلو و کلمه لی عقب، سامانه کنترل یایداری الکتریکی، سامانه کنترل شروع حرکت در سربالایی، نشانگر تعویض دنده GSI، سنسور پایش باد تایرها، چراغ روشنایی روز، پوزیشن لامپ، کنترل سیستم صوتی از روی فرمان و... است.

تجهیزات فوق احساس امنیت و آسودگی بیش‌تری به راننده و سرنشینان می‌دهد و می‌تواند با رانندگی بالاتری یک سر و گردن بالاتر از پارس قرار گیرد.

در حال حاضر سورین پلاس در بازار اختلاف قیمت بیش از ۱۵۰ میلیون تومانی دارد.

خودروی پیشنهادی دوم پژو ۲۰۷ دستی است که خودرویی بروز و جوان پسندی است که می تواند گزینه مناسبی برای قشر جوان جامعه باشد. قیمت کارخانه‌ای این خودرو در حال حاضر کم تر از ۴۰۰ میلیون است که ارزان ترین خودرو در سبد تولیدات ایران خودرو به شمار می رود و احتمالا به زودی ایران خودرو نسبت به پروراوری قیمت آن اقدام خواهد کرد. اما متقاضیان پارس در صورتی که این خودرو را انتخاب کنند با احتساب قیمت فعلی کارخانه، سود بیش از ۴۰۰ میلیونی را نصیب خود خواهند کرد. بنابراین ۲۰۷ جزو گزینه های جذاب برای متقاضیان پارس به حساب می آید.

تارا دستی با گیربکس شش سرعته نیز به متقاضیان پارس پیشنهاد شده است. این خودرو با قیمت حدود ۵۸۰ میلیونی در کارخانه، اختلاف بیش از ۲۴۰ میلیون تومانی با بازار دارد و برای خانواده های ایرانی گزینه مناسبی است. امکانات ایمنی و رفاهی تارا نیز در میان مشتریان مقبولیت بالایی دارد و از پارس به مراتب مرغوب تر است.

هر سه این خودروها از استانداردهای ۸۵ گانه بهره می برند و از نظر ایمنی و رفاهی حرف های زیادی برای گفتن دارند اما باید منتظر ماند و دید تا کدام یک از پیشنهادات جایگزین تقاضای بیش‌تری را به خود اختصاص می دهد و جانشینی برای پارس قدیمی ایران خودرو خواهد بود.

اعلام ثبت طلاق به زوج

آقای سعید افشاری فرزند درویشعلی به شماره ملی ۴۱۲۰۲۸۷۲۹۷ باسلام باتوجه به دو اخطار قبلی و عدم حضور جنابعالی جهت اجرای صیغه طلاق وثبت وبا توجه به دادنامه قطعی شماره ۱۴۰۲۰۱۳۹۰۰۰۶۳۰۱۵۲۷ مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۱ از شعبه ۲ فردیس (مشکین دشت) طلاق خلع نوبت اول به شماره ترتیب ۲۰۵۱ مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۰۹ مابین شما وخانم زهرا سیاری در این دفتر جاری شد وبه ثبت رسید مراتب جهت اطلاع به شما اعلام می گردد.

شناسه آگهی: ۱۷۲۷۵۴۲

سردفتر طلاق ۳۴ کرج
دکتر علی عاشری

یادداشت

توسعه اقتصادی تحسین برانگیز

توسعه چین در چهار دهه گذشته توجه پژوهشگران بسیاری را به خود جلب کرده و کتابها و مقالات بسیاری در این باره نوشته شده است. اینکه چگونه کشوری فقیر و عقب‌مانده در زمانی کوتاه به رقیبی قدرتمند در عرصه اقتصاد جهانی مبدل شده است، برای سیاستگذاران و کارشناسان، در تمامی کشورهای درحال‌توسعه، از جمله ایران، حائز اهمیت است. با آنکه توسعه چشمگیر صنعت حمل‌ونقل و صنعت مخابرات و انقلاب اینترنت، جریان حرکت سرمایه، تکنولوژی، ایده و نیروی انسانی در جهان را تسهیل کرده و باعث پیشرفت و توسعه برخی کشورها شده است، ولی بسیاری از کشورهای جهان همچنان با رشد پایین و فرصت‌های محدود برای پیشرفت دست‌به‌گریبانند و شمار اندکی از کشورهای فقیر موفق به فرار از تله توسعه‌نیافتگی شده‌اند.

مردم در کشورهای درحال‌توسعه، عموما از طریق شبکه‌های اجتماعی و وسایل ارتباط جمعی، از شرایط زندگی در جهان پیشرفته آگاهی دارند و خواستار بهره‌مند شدن از شرایط بهتر زندگی، از جمله شغل و درآمد، دسترسی به خدمات عمومی و زیرساخت‌های بهتر و نهادهای عادلانه‌تر هستند و کشورهایی که در تحقق اهداف توسعه موفقیت چندانی ندارند، با خطر تنش‌های اجتماعی و بی‌ثباتی سیاسی مواجه‌اند. پاسخ طبیعی دولت (به معنی ترکیبی از نظام سیاسی، دستگاه اجرایی مرکزی و ادارات و سازمان‌های محلی دولتی) به خواست‌های مشروع مردم، تلاش آگاهانه در جهت بسیج منابع در دسترس برای تسریع فرآیند توسعه صنعتی، رشد سریع تولید و بهره‌وری و افزایش سطح زندگی مردم است.

چین از دوران باستان تا قرن نوزدهم، یکی از کشورهای بزرگ و قدرتمند جهان بود. از قرن چهاردهم امپراتوری چین، نگران از گسترش نفوذ بیگانگان، تجارت خارجی را محدود کرد و زمانی که کشورهای اروپایی از گسترش مبادلات با آسیا، آفریقا و آمریکای لاتین، بهره می‌بردند و انقلاب صنعتی را پایه‌ریزی می‌کردند، چین در انزوا به افول گذاشت.

کمپانی هند شرقی از چین ابریشم و چای وارد و در مقابل تریاک به این کشور صادر می‌کرد. صادرات تریاک و شمار معتادان در چین در قرن نوزدهم به‌سرعت رشد کرد. دولت چین برای مقابله با این روند ورود تریاک از ممنوع و محموله‌های تریاک وارداتی را منهدم کرد. دولت انگلستان به بهانه حمایت از بازرگانان انگلیسی به چین لشکر کشید. شکست سنگین چین در جنگ به آزاد شدن تجارت تریاک، کاهش تعرفه کالاهای وارداتی و افزایش نفوذ انگلستان و دیگر کشورهای صنعتی در چین منجر شد. حمله ژاپن به چین در اواخر قرن نوزدهم، وضعیت سیاسی و اقتصادی چین را وخیم‌تر و مردم چین را از امپراتوری به‌شدت ناراضی کرد. فقر و عقب‌ماندگی و تحقیر از سوی کشورهای خارجی به شورش‌های مردمی در نقاط مختلف چین منجر شد و سرانجام در سال ۱۹۱۱ در پی قیام جمهوری‌خواهان امپراتوری چین سقوط کرد.

حزب نامسوانالیست (کومین‌تانگ) به رهبری سون‌یات‌سن نتوانست چین را متحد و یکپارچه نگه دارد. جنگ‌سالاران، با استفاده از خلأ قدرت، برخی نقاط چین را تحت‌کنترل خود درآوردند. چند دهه جنگ و افول اقتصادی، به همراه تورم لجام‌گسیخته مردم را نسبت به «کومین‌تانگ» به‌شدت بی‌اعتماد کرد. سرانجام حزب کمونیست پس از جنگ‌های داخلی طولانی در سال ۱۹۴۹ قدرت را به دست گرفت و با برنامه‌ریزی متمرکز، تورم را مهار کرد و با حمایت اردوگاه سوسیالیستی، به‌ویژه اتحاد شوروی، به بازسازی صنایع قدام و اقتصاد چین را از رکود خارج کرد.

موفقیت برنامه پنج‌ساله اول (۱۹۵۷-۱۹۵۳) با متوسط رشد اقتصادی سالانه بیش از ۹.۳ درصد، مائو را به طرح برنامه‌های جاطلبانه برای جهش تولید در صنایع سنگین و اشتراکی کردن هرچه سریع‌تر کشاورزی در برنامه دوم توسعه (۱۹۶۲-۱۹۵۸) تحت عنوان «جهش بزرگ به جلو» ترغیب کرد. این برنامه با شکست مواجه شد و مردم چین را گرفتار قحطی بزرگ کرد. پیامدهای پرهزینه سیاست‌های غلط اعتبار مائو را زیر سوال برد. سیاست‌های جاطلبانه متوقف شد و رهبران میانه‌رو مدیریت اقتصاد را در دست گرفتند. ولی مائو با اعلام انقلاب فرهنگی در سال ۱۹۶۶ منتقدان خود را به‌شدت سرکوب کرده و کشور را وارد دوران جدیدی از بی‌ثباتی و هرج‌ومرج کرد.

افتخیزهای شدید و رکود عمیق به دنبال رونق اقتصادی کوتاهمدت مانعی بزرگ بر سر راه توسعه ایجاد کرد. فقر گسترده و عقب‌ماندگی به تضعیف مشروعیت سیاسی دولت چین منجر شد. مقایسه وضعیت اقتصادی چین با کشورهای همسایه (ژاپن، کره‌جنوبی و سنگاپور) به‌وضوح ناکارآمدی رهبری چین را نشان می‌داد.

با آنکه در دوران مائو امکانات آموزشی و بهداشتی در دسترس مردم چین قرار گرفت و صنایع سنگین و برخی زیرساخت‌های اساسی پایه‌ریزی شد، ولی در اواخر دهه ۱۹۷۰، چین همچنان کشوری عقب‌مانده و متکی به تولید کشاورزی بود. غفلت از نوآوری و نیاز مصرف‌کنندگان و فیلتر کالاهای تولیدشده بی‌کیفیت در انبار کارخانه‌ها از دیگر پیامدهای صنایع ناکارآمد چین بود. تکنولوژی نظامی چین نیز حداقل دو یا سه‌دهه عقب‌تر از کشورهای پیشرفته بود. تسلیحات نظامی ساخت چین عموما از مدل‌های شوروی در دهه ۱۹۵۰ کپی شده بود. این وضعیت نامطلوب، بخش بزرگی از رهبری چین را به لزوم انجام اصلاحات اساسی در اهداف و سیاست‌های کشور مصمم ساخت. برای ایجاد مشروعیت سیاسی باید سطح زندگی مردم بهبود می‌یافت.

شکست در کسب توسعه اقتصادی سریع و تداوم رکود اقتصادی می‌توانست به تنش اجتماعی و افول سیاسی منجر شود. پس از مرگ مائو، هواداران اصلاحات در درون حزب کمونیست رهبری چین را در دست گرفتند و در برنامه‌ها و سیاست‌های کلیدی بازنگری کردند. رهبری جدید چین باور داشت که بدون تحولی اساسی در عرصه‌های سیاسی و اقتصادی، ایجاد رونق و ثبات در کشور ممکن نیست. تاریخ، درستی تصمیم رهبری جدید چین را ثابت کرد. چین در چهار دهه گذشته یکی از بالاترین نرخ‌های رشد اقتصادی جهان را تجربه کرده، طی این دوره درآمد سرانه و سطح زندگی مردم به‌شدت بالا رفته و فقر به نحو چشمگیری کاهش پیدا کرده است.

دولت توسعه‌گرای چین، از اواخر دهه ۱۹۷۰ رشد سریع اقتصادی را در اولویت اصلی تمامی سیاست‌ها و برنامه‌های خود قرار داد و از طریق سرمایه‌گذاری‌های هنگفت، توجه داخلی را به‌سرعت افزایش داد و از شکاف علمی و فناوری خود با کشورهای پیشرفته صنعتی با موفقیت کاست. سهم این کشور از کل تولید و صادرات صنعتی جهان به نحو چشمگیری افزایش یافته است. مجموعه سازگاری از سیاست‌های اقتصادی به تقویت روزافزون توان اقتصادی چین منجر شده است. استحکام قدرت اقتصادی چین و مقاومت آن در مقابل شوک‌های خارجی در جریان بحران مالی جهانی در سال ۲۰۰۸ به‌وضوح مشخص شده است.

با وجود تفاوت‌های جدی میان شرایط اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی ایران و چین، بین دو کشور شباهت‌های قابل توجهی وجود دارد که آموختن از تجارب چین را برای سیاستمداران و پژوهشگران ایرانی ضروری می‌سازد. بی‌تردید شناخت راهکارهای دستیابی به موفقیت چشمگیر اقتصادی و درس گرفتن از برنامه‌ها و سیاست‌های موثر در رونق پایدار اقتصادی چین برای مقابله با مشکلات اقتصادی کنونی ایران حائز اهمیت است.

دکتر زهرا کریمی
عضو هیات علمی بازنشسته دانشگاه مازندران
Alborz.payam@gmail.com